Liikenne- ja viestintävaliokunta

Tiistai 7.4.2026 klo 12.00—13.57

Läsnä
puheenjohtaja Jouni Ovaska kesk
varapuheenjohtaja Timo Furuholm vas
jäsen Marko Asell sd (5, 6, 7, 8, 9) (4 osittain)
jäsen Heikki Autto kok (5, 6 osittain)
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Atte Harjanne vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Petri Huru ps (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Aleksi Jäntti kok
jäsen Marko Kilpi kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9) (7 osittain)
jäsen Mauri Kontu kesk (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Sheikki Laakso ps (6, 7, 8, 9) (5 osittain)
jäsen Mats Löfström r (6) (5, 7 osittain)
jäsen Anna-Kristiina Mikkonen sd
jäsen Jani Mäkelä ps (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Martin Paasi kok (5, 6) (4, 7 osittain)
jäsen Pinja Perholehto sd (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
varajäsen Tomi Immonen ps (6, 7 osittain)
varajäsen Merja Rasinkangas ps (6, 7 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Mika Boedeker
valiokuntaneuvos Juha Perttula

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Ote täysistunnon päätöspöytäkirjasta

Merkitään, että valiokuntapaikkojen järjestelyä varten on ed. Johan Kvarnströmille myönnetty 26.3.2026 vapautus liikenne- ja viestintävaliokunnan jäsenyydestä ja ed. Anette Karlssonille vapautus liikenne- ja viestintävaliokunnan varajäsenyydestä. Merkitään, että

valiokuntien täydennysvaalissa 27.3.2026 on liikenne- ja viestintävaliokunnan jäseneksi valittu ed. Anna-Kristiina Mikkonen sekä varajäseneksi ed. Johan Kvarnström.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönoton helpottamisesta, sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 249 ja 303 §:n muuttamisesta ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 74/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 6/2026 vp

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valtioneuvosto on päättänyt peruuttaa hallituksen esityksen.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston selvitys: E-kirje; Suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta neuvottelujen aloittamiseen Euroopan unionin ja Albanian, Bosnia ja Hertsegovinan, Kosovon, Montenegron, Pohjois-Makedonian ja Serbian välillä tehtävistä verkkovierailuja koskevista sopimuksista

Valtioneuvoston E-selvitys E 16/2026 vp

Liiteasiakirja Suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta neuvottelujen aloittamiseen Euroopan unionin ja Albanian, Bosnia ja Her

Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston selonteko valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2026–2037

Valtioneuvoston selonteko VNS 10/2025 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Valtioneuvoston selonteko valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2026–2037 A 6
Vastalause VNS_10_2025_vastalause_vas_vihr_070426.pdf B 6

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä päätettiin lisätä mietintöluonnoksen kappaleen 7 loppuun seuraava lause: "Liikenne- ja viestintävaliokunta huomauttaa, että sekä ilmastotavoitteiden että huoltovarmuuden kannalta on keskeistä tehdä sellaista liikennepolitiikkaa, joka vähentää Suomen liikennejärjestelmän riippuvuutta fossiilienergiasta.".

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä päätettiin muuttaa mietintöluonnoksen kappaleen 10 ensimmäinen lause seuraavaan muotoon: "Asiantuntijakuulemisessa on nostettu esille, että

yleisenä kehityskulkuna näyttää olevan, että liikennejärjestelmän kehittämisen rahoitusvastuu on siirtynyt aiempaa enemmän paikalliselle tasolle.".

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä päätettiin lisätä kappaleen 13 loppuun seuraava lause: "Valiokunta kiinnittää huomiota myös Pohjoismaiden varautumisen liikennejärjestelmästrategian huomioon ottamisen tarpeeseen.".

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Furuholm ehdotti ed. Harjanteen kannattamana, että mietintöluonnoksen kappale 21 korvataan seuraavalla kappaleella: "(21) Valiokunta kiinnittää huomiota myös alemman asteisen tieverkon kuntoon. Vähäliikenteinen tieverkko on monilla alueilla keskeinen osa elinkeinoelämän kuljetusketjuja, erityisesti metsä- ja maatalouden kuljetuksissa. Tieverkon kunnolla on siten suora vaikutus alueiden elinvoimaan, huoltovarmuuteen ja yritysten toimintaedellytyksiin. Vähäliikenteisiä teitä on selonteon mukaan Suomessa yli 50 000 kilometriä, ja niiden kunnossapito on saadun selvityksen mukaan monin paikoin vaikeutunut merkittävästi taloustilanteesta johtuvan rahoituksen niukkuuden vuoksi. Valiokunta pitää sinänsä perusteltuna, että rahoitusta priorisoidaan liikennemäärien perusteella.".

Asiasta äänestettiin mietintöluonnos JAA - ed. Furuholmin ehdotus EI. Äänestyksessä mietintöluonnos voitti äänin 13 - 2.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä päätettiin muuttaa mietintöluonnoksen kappale 27 seuraavaan muotoon: "Raideliikenne on keskeinen osa liikennejärjestelmää sekä henkilöliikenteen, mukaan lukien lähijunaliikenteen, että tavaraliikenteen kannalta ja sillä on merkittävä rooli myös alueiden saavutettavuuden sekä liikennejärjestelmän kestävyyden ja tehokkuuden edistämisessä.".

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä päätettiin lisätä mietintöluonnoksen kappaleen 36 uudeksi kolmanneksi ja neljänneksi lauseeksi seuraavaa: "On tärkeää, että Suomella on kilpailukykyinen merenkulkupolitiikka, joka turvaa riittävän suuren Suomen lipun alla toimivan kauppalaivaston. Tämä on välttämätöntä myös huoltovarmuuden kannalta.".

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Harjanne ehdotti ed. Furuholmin kannattamana, että mietintöluonnoksen kappale 38 poistetaan.

Asiasta äänestettiin mietintöluonnos JAA - ed. Harjanteen ehdotus EI. Äänestyksessä mietintöluonnos voitti äänin 13 - 2.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Furuholm ehdotti ed. Harjanteen kannattamana, että mietintöluonnoksen kappale 44 muutetaan seuraavaan muotoon: "(44) Asiantuntijakuulemisessa on pidetty lähtökohtaisesti hyvänä, että joukkoliikenteen kehittämiselle asetetaan selonteossa selkeitä tavoitteita. Joukkoliikenteellä on tärkeä merkitys liikennejärjestelmäkokonaisuuden toimivuuden kannalta ja se on keskeistä myös mm. matkailulle ja työvoiman liikkuvuudelle. Kotimaisilla politiikkatoimilla, kuten MAL-sopimuksilla ja joukkoliikenteen tuen tasolla on suora vaikutus joukkoliikenteen kilpailukykyyn. Valiokunta huomauttaa, asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille huoli siitä, ettei suunnitelmassa osoiteta

riittävää rahoitusta asetettujen joukkoliikenteen tavoitteiden toteuttamiselle ja tämä jarruttaa kulkutapamuutoksen kehittymistä kestävämpään suuntaan. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää haasteellisena, että kuntien rooli joukkoliikenteen kehittämisessä näyttää edelleen kasvavan ja joukkoliikennetoimijoille osoitetaan jatkossa myös uusia tehtäviä muun muassa lippujärjestelmien kehittämiseen sekä digitalisaatio- ja automaatiokehitykseen liittyen. Asiantuntijakuulemisessa on arvioitu, että joukkoliikenteen palvelutaso tulee todennäköisesti laskemaan nykyisillä linjauksilla. Vuodesta 2030 eteenpäin suunnitelmassa on tuotu esille noin 10 miljoonan euron korotus vuosittaiseen määrärahaan, mutta valiokunta huomauttaa rahoituksen tason kehittymisen olevan riittämätön tarpeisiin nähden. Valiokunta pitää ostoliikenteen toteuttamista jatkossakin välttämättömänä harvaan asutumpien alueiden liikkumismahdollisuuksien turvaamiseksi.".

Asiasta äänestettiin mietintöluonnos JAA - ed. Furuholmin ehdotus EI. Äänestyksessä mietintöluonnos voitti äänin 8 - 7.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä päätettiin muuttaa mietintöluonnoksen kappaleen 45 viimeinen lause seuraavaan muotoon: "Liikenne- ja viestintävaliokunta toteaa, että kävelyn ja pyöräilyn rahoitustaso on huolestuttavalla tasolla ja rahoitustasoa tulisi jatkossa tarkastella näistä kulkutavoista saatavissa olevien hyötyjen kannalta.".

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä päätettiin muuttaa mietintöluonnoksen kappaleen 54 ensimmäinen lause seuraavaan muotoon: "Liikennejärjestelmä on keskeinen tekijä Suomen talouden kilpailukyvyn, alueiden elinvoiman, ilmastotavoitteiden, sosiaalisen kestävyyden sekä yhteiskunnan toimintavarmuuden kannalta.".

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä päätettiin muuttaa mietintöluonnoksen neljäs kannanottoehdotus seuraavaan muotoon: "4. Eduskunta korostaa alueellisen saavutettavuuden merkitystä ja edellyttää, että liikennejärjestelmän sekä puhelin- ja laajakaistayhteyksien kehittämisessä huomioidaan tasapainoisesti koko maan tarpeet.".

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Furuholm ehdotti ed. Harjanteen kannattamana, että mietintöluonnoksen päätösehdotukseen lisätään uusi 5. kannanotto seuraavasti: "5. Eduskunta korostaa fossiilienergiasta irtautumisen merkitystä sekä liikennejärjestelmän huoltovarmuuden että ilmastotavoitteiden kannalta, ja edellyttää, että liikennejärjestelmän kehityksessä huomioidaan ja päivitetään Fossiilittoman liikenteen tiekartta vuodelta 2019.".

Asiasta äänestettiin mietintöluonnos JAA - ed. Furuholmin ehdotus EI. Äänestyksessä mietintöluonnos voitti äänin 8 - 7.

Muilta osin mietintöluonnos hyväksyttiin yksityiskohtaisessa käsittelyssä sellaisenaan.

Mietintöön jätettiin vastalause: ed. Furuholm /vas, ed. Harjanne /vihr

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 15/2026 vp

Asiantuntijalausunto HE 15/2026 vp LiV 07.04.2026 johtava asiantuntija Marjo Immonen, Liikenne- ja viestintävirasto Asiantuntijalausunto A 7
Asiantuntijalausunto HE 15/2026 vp LiV 07.04.2026 johtava asiantuntija Joel Karjalainen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto Asiantuntijalausunto B 7
Asiantuntijalausunnon liite HE 15/2026 vp LiV 07.04.2026 johtava asiantuntija Joel Karjalainen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto Asiantuntijalausunto C 7
Asiantuntijalausunto HE 15/2026 vp LiV 07.04.2026 poliisitarkastaja Kari Onninen, Poliisihallitus Asiantuntijalausunto D 7
Asiantuntijalausunto HE 15/2026 vp LiV 07.04.2026 johtava asiantuntija Mia Keskinen, Verohallinto Asiantuntijalausunto E 7
Asiantuntijalausunto HE 15/2026 vp LiV 07.04.2026 työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto F 7

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- johtava asiantuntija Marjo Immonen, Liikenne- ja viestintävirasto, liite
- johtava asiantuntija Joel Karjalainen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, liite
- poliisitarkastaja Kari Onninen, Poliisihallitus, liite
- johtava asiantuntija Mia Keskinen, Verohallinto, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- työ- ja elinkeinoministeriö, liite

8. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 08.04.2026 klo 11.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Juha Perttula